

ضوابط و معیارها، بیشتر تحت عنوان «اصول و فنون قانون‌گذاری»، موضوع علم قانون‌گذاری و قانون‌شناسی را تشکیل می‌دهند. اصول و فنون ماهوی و شکلی قابل اعمال در تهیه و تنظیم پیش‌نویس لوایح و طرح‌های قانونی، از وضع قوانین تبعیض‌آمیز، نابایسته، چندباره و مکرر، غیر واضح و نامفهوم، موجز یا تناقض آمیز، پیشگیری می‌کند. با ملاحظه و توجه به این اصول و فنون، جملگی قوانین از منظر ساختاربندی، نظم و ترتیب محتوایی، شماره‌گذاری مواد، ارجاع به مواد یا قوانین دیگر، نگارش و سایر جهات، تحت نظر و الگوی منطقی خاصی قرار می‌گیرند.

با گذشت بیش از صد و پانزده سال از صدور فرمان مشروطیت، دیگر زمان آن فرا رسیده است تا تصویب قوانین در کشور، حاصل یافته‌های بومی و تفکرات کارشناسان داخلی باشد. برخلاف بسیاری از قوانین اصلی کشور که ترجمه متون خارجی است، می‌بایستی اساس کار قانون‌نویسی و قانون نگاری، تکیه بر مبانی بومی تقنین باشد.

با توجه به اینکه مجلس شورای ملی، یکی از نخستین پارلمان‌های غیر اروپایی است و قانون‌گذاری در ایران، بسیار ریشه دارتر از بسیاری از کشورها می‌باشد؛ لذا انتظار بومی سازی حقوق و طرح آن از سوی زعیم حقوق‌دانان ایرانی «دکتر سید علی آزمایش» انتظار معقول به به نظر می‌رسد.

در ایران، اعتراضات و راهپیمایی‌های گسترده مردم علیه رژیم پهلوی، در نهایت، موجبات نگون‌ساری آن و ایجاد و بنیان‌گذاری نظام جدید سیاسی در بهمن ماه سال ۱۳۵۷ را موجب گردید. بدین‌سان و با رأی مثبت اقشار مختلف مردم، رژیم سیاسی ایران، از پادشاهی مشروطه به جمهوری اسلامی تغییر یافته و در نتیجه آن، قانون اساسی نوین با مددطلبی و معارضت از مقررات فقه شیعه و البته الگوبرداری از قوانین اساسی برخی از کشورهای غربی، تهیه و به تصویب رسید. از همان ابتدا، به دلیل تجربیات تلغی گذشته، قانون‌گذار اساسی جمهوری اسلامی ایران، بر لزوم استقرار و اجرای مفاهیمی مانند حاکمیت قانون، برابری شهروندان، آزادی‌های شخصی، گروهی و ... با رعایت اصول دینی، تأکید فراوان نموده و قوای سه گانه را مأمور به گسترش مفاهیم مذکور در کلیه سطوح کشور نمود. از سوی دیگر، در کشور ما، نبود نظم خاصی برای تألیف و گردآوری پیش‌نویس قوانین، موجب شده است که انواع متعدد لوایح و طرح‌های قانونی، با سلایق مختلف، تهیه و تدوین شوند و تصویب آن‌ها آثار نامناسب